

метод пошуку екстремуму функції (з'єднання пошукового і градієнтного методів). Це можливо при використанні традиційного тахіметричного способу і технологій GPS, що дозволить максимально використовувати наявний геодезичний потенціал ДГС з одночасним залученням зарубіжних космічних супутникових технологій.

Застосування супутникових технологій для цієї області також вимагає обґрунтування по точності геодезичної основи.

Список використаних джерел

1. Антанович К.М., Использование спутниковых радионавигационных систем в геодезии. В 2 томах. Т.1, Т.2. Монография. ГОУ ВПО "СГГА" — М., ФГУП "Картгеоцентр", 2014.

2. Бурачек В. Г. Сумісне використання GPS технологій та електронної тахеометрії для визначення координат точок опорної мережі [Текст] / В. Г. Бурачек, І. О. Нисторьяк // Наукові аспекти геодезії, землеустрою та інформаційних технологій : матеріали ІІ науково-практичної конференції (Київ, 10-13 червня 2013 р.). — С. 70-74.

3. Черняга П. Г. Супутникова геодезія. Частина 1. Теоретичні відомості : Монографія [Текст] / П. Г. Черняга. — Рівне, 2012. — 118 с.

4. Meier G., Frank S. Dokumentation und Überwachung einer Rutschung mittels UAV (Unmanned Aerial Vehicle), Geodäsie/Vermessung, Geomatik Schweiz, 2014. — P.449–452.

Дмитро Качур

студент,

Західноукраїнський національний університет

ЩО ТАКЕ ГЕОДЕЗІЯ ?

Постановка проблеми: На сьогоднішній день геодезія є розвинутою наукою, яка не стоїть на місці, а подовжує розвиватися. Виникнення геодезії не було спонтанним, їй сприяв розвиток соціуму. Взаємопов'язаність геодезії з іншими науками пов'язана з точністю цієї науки. Геодезії стрімко розвивається, як на загальному, так і на суспільному рівні в цілому, це привело до становлення її, як науки на державному рівні. [1]

Виклад матеріалу: Геодезія, яка є однією із стародавніх наук, появилася через практичні потреби людства при вирішенні різноманітних господарських та інженерних потреб. Вона, як наука про Землю, тісно йде на одному рівні з такими дисциплінами як : астрономія, географія, геологія, геоморфологія, геофізика. Задачі геодезії ґрунтуються на розв'язанні методів, які ґрунтуються на широкому використанні математики, фізики, радіоелектроніки і т. д.

Людство з споконвіків потребувало вивчати навколишнє середовище та Землю як планету. Через потрібність зведення інженерних споруд в минулі часи потрібні були глибокі знання з геодезії, а також виконання геодезичних вимірювань. Наприклад : каналів, палаців, пірамід в Єгипті, старовинних міст в

Індії, зрошувальних систем в Японії, Великої Китайської стіни. Наука геодезія не сиділа на місці, а розвивалась і на територіях Київської Русі, Російської імперії та Радянського Союзу. Залежно від розвитку наукового, а також технічного прогресу та суспільства в загальному, геодезія, як наука, розвивалась за такими напрямками, як: фотограмметрія, вища геодезія, геодезична астрономія, топографія, картографія, інженерна прикладна геодезія, супутникова геодезія, маркшейдерія. Проектування, будівництво, експлуатація якої-небудь споруди не може обійтись без виконання геодезичних робіт. При будівництві унікальних споруд (прискорювачі, атомні реактори, вежі тощо) роль геодезії є беззаперечною, без її застосування, таке будівництво таких споруд було б не точним, а також, було не можливим. [2]

На державному рівні є дуже важливим використання геодезії, навіть тому, що національна безпека країни залежить від точної і детальної інформації про сотні, тисячі явищ та об'єктів, які повинні були б бути розміщені за допомогою геодезичних методів в єдиному гео-інформаційному просторі. Велику цінність наука інженерна геодезія набула з появою і розвитком приватного землеволодіння.

Велике значення має вирішення питання площі ділянки і її точні геодезичні розміри, географічні координати та особливості рельєфу, цим займається геодезичне дослідження.

Ніколи не варто забувати, що законодавство України вимагає обов'язкового оформлення геодезичної документації для окремих видів забудови, особливо виробничо-технічного призначення і звичайно, багатопверхового житлового будівництва.

Значення геодезії і картографії в масштабах держави це все є завданням геодезичної служби України, а саме те, що полягає в наступному: [2]

- Контроль над загальнонаціональною системою відліку;
- Забезпечення демаркаційної лінії держави;
- Ведення геодезичної інформаційно-технічної бази;
- Створення геодезичних карт території;
- Геодезичне дослідження геологічних ресурсів держави;

Була велика необхідність у створення геодезичних державних служб, підкреслена в постанові ООН в 1974 році. Найважливішою складовою національної економіки у роки Радянської влади були геодезія і картографія в Україні. В Україні, сьогодні розвиток геодезії і картографії, має не тільки економічну цінність, але і несе надважливу роль і внесок у зміцнення обороноздатності країни і збереження її територіальної цілісності.

Висновок: Отже, у різних галузях господарства держави роль використання геодезії зростає, а особливо, в землеустрої, для реалізації земельної реформи формування кадастру, нерухомоті та природних ресурсів, ведення моніторингу територій, розвитку навігаційної інфраструктури та в управлінні територіями глобального і локального характеру.

Список використаних джерел

1. Розробка та утвердження сучасної геодезії, основні вимоги та завдання Vitroviy A.O., Rozum R.I., Buriak M.V. Development and establishment of modern geodesy, basic requirements and tasks Almanahul SWorld Issue 4 Бельцький Государственный Университет «Алеку Руссо» (Молдова) 2020. С.130-134. <https://www.sworld.com.ua/alsw/alsw-4.pdf>
2. Сучасні методи організації геодезичних робіт Vitroviy A.O., Rozum R.I., Buriak M.V. Modern methods of organization of geodesic works Modern engineering and innovative technologies № 13-3 Sergeieva&Co Karlsruhe, Germany 2020. С.30-34.
3. Геодезія. Частина I : навч. посіб. [Електронне видання]. – Рівне : НУВГП, 2019. – 166 с.

Руслан Розум

к.т.н., доцент

Західноукраїнський національний університет

Роксолана Вихрист

студентка,

Західноукраїнський національний університет

УРБАНІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ЕВОЛЮЦІЯ

Актуальність цієї теми полягає в тому, що урбанізація це не, що інше як зростання значення міст у розвитку суспільства, що в свою чергу, призводить до росту та розвитку міських поселень, збільшення частки міського населення, розповсюдження міського типу життя в світі, країні чи конкретному регіоні.

Процеси урбанізації в Україні почалися ще у XIX столітті. Найбільшого поширення вони набули після відміни кріпацтва (1861 р.) і розвитку промисловості. Однак частка міського населення була незначною. Так відповідно до перепису 1897 р. найбільшу частку міське населення займало у Херсонській (28,9%), Таврійській (20,0%), Харківській (14,7%) та Київській (12,9%) губерніях, в інших до 10 %.

Сучасній урбанізації як загальносвітовому явищу притаманні наступні три спільних риси:

Першою рисою є швидке зростання чисельності міського населення. Так, згідно із статистичними даними у 1800 році міське населення становило близько 14 відсотків від населення земної кулі, у 1950 році його частка була близько 29 %, а у 1990 році досягла – 46 %. В середньому чисельність міського населення кожного року зростає на 50 млн. чоловік.

Другою рисою є зосередження міського населення, як правило, у великих мегаполісах. Це пояснюється в першу чергу характером виробництва, на який особливий вплив мають його взаємозв'язки з освітою та наукою. Крім цього, великі міста, як правило, в більшій мірі забезпечують задоволення духовних і